

ЕКСПЕРТИЗА ЯК ОДИН ІЗ МЕХАНІЗМІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ

О.Г. Дегтяренко, к.е.н.

Сумський державний університет

В тезах наведено один з механізмів оцінки ефективності інноваційного проекту на основі проведення його комплексної експертизи. Представлено критеріальну базу відбору інвестиційного проекту та основні складові комплексної експертизи.

Визначення цінності проекту а також аналіз фінансової привабливості проекту за умов обмеженості ресурсів вимагає додержання загальних правил їх оцінки та порівняння. У проектному аналізі ці правила називаються критеріями рішень, використання яких дозволяє аналітику прийняти єдине вірне рішення: ухвалити, відхилити чи переорієнтувати проект. Вибір конкретного критерію для прийняття рішення про фінансову чи економічну доцільність проекту залежить від різних факторів: ринкова перспектива, існування обмежень на фінансування проекту, тощо. Незважаючи на поширеність і популярність деяких критеріїв, для аналітика надзвичайно важливо обрати таку комбінацію критеріїв, яка є найбільш прийнятною для певного проекту.

При виборі проекту фірмою-інвестором повинна бути визначена своя система пріоритетів:

- суспільна значущість проекту;
- вплив на імідж компанії-інвестора;
- відповідність меті інвестора;
- ринковий потенціал продукту, що створюється;
- відповідність фінансовим та організаційним можливостям інвестора;
- екологічність та безпечність проекту;
- рівень ризику;
- відповідність нормативно-правового середовища реалізації проекту.

До даних пріоритетів існують наступні критерії відбору проектів, а саме:

- цільові критерії;
- критерії реципієнта, що здійснює проект;
- критерії науково-технічної перспективності;
- комерційні критерії;

- виробничі критерії;
- ринкові критерії;
- критерії регіональних особливостей реалізації проекту.

Відповідно до вищенаведеного, одним із механізмів оцінки ефективності проекту може бути його комплексна експертиза, яка включає наступні складові:

- інноваційна;
- спеціальна (стосовно Закону України "Про державну таємницю");
- науково-технічна (наукова);
- з питань інтелектуальної власності;
- екологічна експертиза;
- експертиза з енергозбереження;
- оцінка маркетингових досліджень;
- фінансово-економічний аналіз;
- правова.

Якщо для якоїсь з складових експертиз оцінки експертів розходяться, то проводиться додаткова експертиза іншими експертами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх комплексної державної експертизи» від 11.04.2002 р № 483 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.legal.com.ua/document/kodeks/00483-2002-CHCF.html>.
2. Методика проведення державної експертизи інноваційних проектів: затв. наказом Міносвіти і науки України від 21.02.2008 р. № 114 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.1766.0>.
3. Проектний аналіз : Навчальний посібник / [Москвін С.О., Бевз С.М., Дідик В.Г. та ін.]; відп. ред. Москвін С.О. – К.: ТОВ «Лібра», 1998. – 366с.